

Vabariigi Valitsuse määruse
„Vabariigi Valitsuse 4. novembri 2016. a määruse nr 121 „Kasvuhoonegaaside lubatud
heitkoguse ühikutega kauplemise enampakkumisel saadud tulu kasutamise ja
aruandluse üldtingimused“ muutmise“ seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse atmosfääriõhu kaitse seaduse § 161 lõike 2 alusel. Määruse eesmärk on muuta Vabariigi Valitsuse 4. novembri 2016.a määrust nr 121 nii, et perioodi 2013-2020 enampakkumistulu oleks võimalik kasutada ühe aasta võrra pikemalt, st kuni 2026. a novembrini ning sätestatakse kuidas kasutada rahastamisperioodi lõpus või peale lõppu tekkinud eelarvelisi jääke. Muudetakse riigisisese regulaarsete aruannete esitamise tähtaega ning täpsustatakse aruande sisupunkte. Lisatakse säte teavitamise kohustuse kohta, mida tuleb järgida kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise enampakkumisel saadud tulu kasutamisel.

Määruse eelnõu on koostanud Kliimaministeeriumi kliimaosakonna nõunik Annika Varik (annika.varik@kliimaministeerium.ee, tel 626 2961), finantsosakonna nõunik Aive Haavel (aive.haavel@kliimaministeerium.ee, tel 627 8908). Õigusekspertiisi tegi õigusosakonna nõunik Rene Lauk (rene.lauk@kliimaministeerium.ee, tel 626 2948).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõu koosneb seitsmest punktist.

Punktiga 1 pikendatakse § 3 lõikes 1 sätestatud enampakkumisel saadud tulu kasutamise perioodi ühe aasta võrra, kuni 30. novembrini 2026. aastal. Muudatus tuleneb viimaste aastate kriiside mõjul meetmete ja projektide elluviimiskeskonnas toimunud ettenägematutest muudatustest tulenevast vajadusest tagada enampakkumistulust rahastatavate meetmete elluviimiseks mõistlik ja seni kehtivast pikem aeg ning vahendite optimaalne kasutamine. Meetmete rakendamise käigus on välja maksmata vähesel määral jääke, mille sihtotstarbeliseks kasutamiseks on otstarbekas meedet pikendada, et need saaks suunata kasutusse olemasoleva meetme raames, mis on administratiivselt lihtsaim lahendus.

Punktiga 2 lisatakse § 3 lõige 3, mis reguleerib enampakkumistel saadud tulu jääkide kasutamist juhul, kui esimene rahastusperiood on lõppenud ning tulusid ei ole võimalik sama perioodi vahenditega koos kasutusse suunata. Sellised olukorrad võivad tekkida näiteks tagasimaksete puhul, kus vajadus tagasimakse tegemiseks selgub alles mitmed aastad peale väljamakset. Senini vastav säte puudus, kuna selleks puudus praktiline vajadus, sest tegemist on esimese rahastusperioodiga.

Punktiga 3 muudetakse § 4 lõike 1 punktis 1 toodud aruannete esitamise tähtaega. Muudatus tuleneb asjaolust, et aruannetes kajastatud finantsandmed peavad vastama riigi raamatupidamise tekkepõhiste kulude tunnustele. Seni kehtinud kuupäev on praktikas osutunud siiski liiga lühikeseks ja selleks, et tagada aruande koostajatele mõistlik aeg andmete kogumiseks ning aruande vormistamiseks, kehtestatakse aruande esitamise uueks tähtajaks 15. veebruar ja 15. august.

Punktidega 4 – 6 täiendatakse § 4 lõiget 2, et täpsustada nõudeid aruandlusele. Punktist 2 võetakse ära viide teavitamisele, kuna selle katab ära uuea lisatav punkt 10. Punkti 8 lisatakse viide, et finantsandmed tuleb esitada rahastusallikate lõikes. Rahastusallikate all on mõeldud tervikpilti, mis annab informatsiooni, kas enampakkumistulule lisandub näiteks teiste fondide rahastus ja/või omafinantseering ning kas lisanduv finantseering on tagatud era- või avalikust sektorist. Punktis 9 lisatakse infovoona ka ühtselt kogutav informatsioon meetme väljundite, tulemuste ja mõju kohta. Punktis 10 täpsustatakse rahastusallikast teavitamisega seotud info esitamist.

Punktiga 7 lisatakse § 7¹, mis reguleerib teavitamise nõudeid. Tegemist on direktiivi 2003/87/EÜ artikkel 30m lõike 3 rakendamisega, mille osas määrus annab lisaks atmosfääriõhu kaitse seadusele ühtsemad ning täpsemad juhised. Näiteks ehitustöödel ning projektiga seotud veebilehtedel ja sotsiaalmeediakanalites tuleb toetuse kasutamise eest vastutaval ministril ning toetuse saajal kajastada projekti rahastusallikas sõnastuses „Projekti toetas Eesti riik heitkogustega kauplemise süsteemi enampakkumistulust“. Lisaks sätestatakse, et toetuse saaja teavitab suuremate investeringuprojektide (üle 500 000 euro) puhul avalikkust viie aasta jooksul arvates projekti lõppemisest projekti rahastusallikast, paigaldades avalikkusele nähtavasse kohta info sõnastusega „Projekti toetas Eesti riik heitkogustega kauplemise süsteemi enampakkumistulust“.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on vastavuses ELi õigusega.

4. Määruse mõju

Eelnõukohasel määruisel ei ole otsest mõju elu- ja/ega looduskeskkonnale, regionaalarengule, enampakkumise tulu kasutamise mitteseotud riigiasutustele ega kohaliku omavalitsuse korraldusele, kuid vastav mõju võib kaasneda enampakkumisel saadud tulust rakendatavate meetmetega, mis peavad vastama atmosfääriõhu kaitse seaduse § 161 lõikes 4 seatud eesmärkidele. Eelnõul ei ole otsest ega kaudset sotsiaalset, sh demograafilist mõju.

Muudatuste mõju riigieelarvele on neutraalne. Muudatus ei mõjuta kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute enampakkumistulu mahtu ega ka sellest tulust tehtava kulu mahtu.

5. Määruse rakendamiseks vajalikud kulud ja eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too kaasa lisategevusi, lisakulutusi ega eeldata sellest tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu koostajad

Määrus koostatakse Rahandusministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Kaitseministeeriumi, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi, Siseministeeriumi, Sotsiaalministeeriumi, Haridus- ja Teadusministeeriumi, Justiits- ja Digiministeeriumi, Välisministeeriumi ning Kultuuriministeeriumiga.